

नव

नव जानाचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

चलचित्र 'एकस ७' को तयारीमा रहेका अभिनेता अनगोल केरीले नयाँ चलचित्र साइन गरेका छन्। चलचित्र 'एकस ७' को हायांकन अनिश्चित बलेपछि अनगोलले दिवाकर भ राईको निर्देशनमा बन्न लागेको नयाँ चलचित्र 'हनी बनी' का लाभ लिखित समझौता गरेका हुन्। दिवाकरले यो चलचित्र निर्माणको धोषणा केही समय अगाडि गरेपनि नायक र नायिकाको रोजी भने गरिरहेका थिए। उनले केही दिनअदि मात्र अनगोलसँग लिखित समझौता गरेका हुन्।

आजको विचार...

राजनीशपंथ
(दुई पेजमा)

जीत 'बाँचे पो जिनदगी' सार्वजनिक भएको छ। भोलुम अन अफिसियल चुद्धुब

च्यानलमार्फत रिलिज गरिएको जीतमा आवाज रामकुमार नेपाली, सञ्जय श्रीपाल र पबिनद्र सुनारको रहेको छ। जीतको शब्द अमुत भारतीले कोरेका हुन्। क्रान्ति केसीको निर्देशन रहेको जीतको गिडियोमा प्रकाश सपुत्र, पुष्पराज अवस्थी, राधा श्रेष्ठ, सालिक अण्डारी, सन्तोष खनाल, नीराजन केरी लगायतलाई फिचरिङ गरिएको छ। उत्सव दाहालले खिचेको गिडियोलाई निर्देशक स्वयंमलेने सम्पादन गरेका छन्।

□ तर्फ २७ □ अंक २०० □ २०७८ माघ २८ गते शुक्रबार

11 February 2022, Friday

□ पृष्ठ संख्या ८

मूल्य रु ५/-

सक्षिप्त समाचार

आगोले जलेर वृद्धाको मृत्यु

पाल्पा, माघ २७/जिल्लामा आगोले ताप्ने कममा जलेर एक वृद्धाको मृत्यु भएको छ। आफ्नै घरमा आगोले ताप्ने कममा बगनासकाली गाउँपालिका २ पोखराथोकी ७३ वर्षीया गौकुमारी श्रेष्ठको मृत्यु भएको हो। गत माघ १८ गते घरमै बसेर आगोले ताप्नै गर्दा अचानक दूवै खुट्टा र हात जलन गई घाइते भएकी श्रेष्ठको उपचारको क्रममा मिसन अस्पतालमा माघ २७ गते अर्थात् बिहीबार मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

सैनिक संग्रहालय दरबारलाई

रामचन्द्र रायमाझी

पाल्पा, माघ २७/तानसेनमा नेपाली सेनाको गोरखदल गणले बनाएको सैनिक संग्रहालय हस्तान्तरण गरिएको छ। पाल्पा दरबार संग्रहालयको माथिल्लो तलामा सेनाले स्थापना गरेको सैनिक संग्रहालय पाल्पा दरबार संग्रहालयलाई बिहीबार हस्तान्तरण गरिएको हो।

सेनाले संग्रहालयको सम्पूर्ण काम सकेर व्यवस्थापन र सञ्चालनका लागि दरबार संग्रहालयलाई दिएको छ। गोरख दल गणका गणपति जनककुमार बस्नेतले डिप्रिजन वन कार्यालय पाल्पाका प्रमुख दीपक ज्ञावालीलाई सैनिक संग्रहालयको आवश्यक कामजात हस्तान्तरण गरेका छन्। यो संग्रहालय रुपैठ १ करोड

२५ लाख लागतमा निर्माण भएको जनाइएको छ। लुम्बिनी प्रदेश सरकार र नेपाली सेनाको वार्षिक विनियोजित रकमबाट उक्त संग्रहालय निर्माण गरिएको हो। गोरखदल गणको अगुवाईमा निर्माण भएको संग्रहालयको गत भूमिसर १४ गते नेपाली सेनाका प्रधानसेनापति महारथी प्रभुराम शमर्ले उद्घाटन गरेका

थिए। संग्रहालयको केही काम बाँकी रहेकाले सेनाले अहिले मात्र दरबार संग्रहालयलाई हस्तान्तरण गरेको हो। हस्तान्तरण कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिकाका नगरप्रमुख अधीक्षककुमार शाही र २२ नं. बाहिनी अड्डाका सहायक रथी टिकिराम गुरुङको समेत उपस्थिति रहेको थिए।

संग्रहालयमा नेपाली सेनबाट प्राप्त महत्वपूर्ण ऐतिहासिक दस्तावेज, हातहतियार, पोशाक तथा तस्वीरहरू राखिएको गोरख दल गणका गणपति जनककुमार बस्नेतले बताए। उनले नेपाली सेनाको इतिहास र परिचय बुझन संग्रहालय महत्वपूर्ण दस्तावेज बन्न सक्ने विश्वास व्यक्त गरे। सैनिक संग्रहालयमा सेनाको इतिहासका साथै वीर गोर्खा फौज र अंग्रेज सेनावीच विक्रम संवत् १८७८ मा भएको लडाईलाई स्मरण गराउने सामग्री राखिएको छ। तत्कालीन

समयमा गोर्खा फौजले इस्ट इण्डिया कम्पनीका अंग्रेज फौजलाई हराएको जितगढी, नुवाकोट गढी किल्लाका सम्भन्नामा सामग्रीहरू राखिएको पाइन्छ। संग्रहालयभित्र तत्कालीन समयमा सेनाले प्रयोग गरेका घरेलु हातहतियार, तोप, गोला, दस्तावेज, युद्धकालीन समयमा घरेलु सेना र अंग्रेज सेनाको पोशाक प्रदर्शनलगायत संग्रहित गरी राखिएको गोरखदल गण पाल्पाले जनाएको छ। यहाँ सेनाका ऐतिहासिक बहादुर पूर्वजहरू पृथ्वीनारायण शाह, वीर योद्धाहरू कालु पाँडे, रामकृष्ण कुँवर, वंशराज पाण्डे, केहरसिंह बस्नेत, अभिमानसिंह बस्नेत र दामोदर पाण्डे लगायतको तस्विर समेत राखिएको छ। सेनाका परमाधिपतिहरूको तस्वीर, कमाण्डर ईन चिफ र प्रधान सेनापतिहरूको पनि यहाँ तस्वीर सजाइएको छ।

पाल्पामा थप ५२ जना संक्रमणमुक्त

पाल्पा, माघ २७/जिल्लामा पछिल्लो २४ घण्टामा थप ५२ जना कोरोना संक्रमित संक्रमणमुक्त भएका छन्। आइसोलेसन तथा विभिन्न अस्पतालमा उपचार गराइरहेका जिल्लाका ६६ जना महिला र २६ जना पुरुष संक्रमित कोरोनामुक्त भएका हुन्।

स्वास्थ्य कार्यालय पाल्पाले बिहीबार सार्वजनिक गरेको नियमित कोरोना अपटेडमा तानसेन नगरपालिकाका ६६, माथागढी गाउँपालिका, बगनासकाली गाउँपालिकाका ५/५, रिव्हीकोट गाउँपालिकाका ४, रामपुर नगरपालिका, रम्भा गाउँपालिकाका ३/३, रैनदेवी छुहरा गाउँपालिका, तिनाट गाउँपालिकाका २/२ र निस्दी गाउँपालिका, पूर्वखोला गाउँपालिकाका १/१ जना संक्रमितले कोरोना जितेको पाइएको हो। योसंगै जिल्लामा निको हुने संक्रमितको संख्या ११ हजार ६ सय ६२ पुगेको छ। जसमा ५ हजार २ सय ६० महिला र ६ हजार ४ सय २ जना पुरुष रहेका छन्। यस्तै पछिल्लो २४ घण्टामा १८ जना नयाँ

**NOW GET FREE
1 YEAR
COMPREHENSIVE
INSURANCE***

GRAB SPECIAL DEAL IN LIQUIDATION MODELS*

OFFER VALID FOR LIMITED TIME ONLY.

Sara Motor Corps Pvt Ltd.
Tansen-3, Palpa

Phone No : 9857082401, 9857082402

CG motor corp

ਮੁਲਾਕਾ ਗਰੰਲਾਈ ਕਾਰਵਾਹੀ ਗਰ

देशको अर्बुद रोग बनेको भ्रष्टाचार दिन प्रतिदिन बढ्दो छ । व्यक्तिगत फाइदाको निमित्त सार्वजनिक हैसियतको दुरुपयोग गर्नु नै भ्रष्टाचार हो । यो निजी स्वार्थ र हितमा राज्य शास्त्रिको दुरुपयोग गराउने गम्भीर अपराध हो । यो गर्दू कसैले नभन्ने तर गर्न कसैले बाँकी नराख्ने कर्म भएको छ भ्रष्टाचार । यसलाई अविलम्ब नियन्त्रण गर्नुपर्श्य । केही दिन अधि मात्र अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले चुनदुंगा खानी उत्खननमा भ्रष्टाचार भएको ठहर गर्दै पात्पाका चार खानी उद्योग सहित नौ उद्योगलाई भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको छ । राष्ट्रिय रूपमै खानी तथा भूगर्भ विभागका विभिन्न कर्मचारी, व्यापारीहरूको मिलेमतोमा खानी उद्योगमा भ्रष्टाचार भएको ठहर आयोगले गरेको छ । उसले गैरकानुनी र तोकिएको भन्दा बढी चुनदुंगा उत्खनन तथा दोहन गरेको आरोपमा नौ जना कर्मचारी, नौ ओटा सिमेन्ट उद्योगका सञ्चालक र नौ ओटा कम्पनीलाई विपक्षी बनाएर मुद्दा दायर गरेको हो । अखित्यारले उनीहरु विरुद्ध १ अर्ब २४ करोड ४५ लाख २६ हजार ६ सय ४३ रुपैयाँ विगो कायम गर्दै विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेको छ ।

पाल्पामा सञ्चालित सिद्धार्थ मिनिरल्स प्रालि, सर्वोत्तम सिमेन्ट प्रालि, डोलामाइड चुनदूंगा प्रालि र कञ्चन क्वारिज खानी उद्योगविरुद्ध आयोगमा मुद्दा दायर भएको छ । यसैगरी अखित्यारले मारुती सिमेन्ट, अन्नपूर्ण क्वेरिज प्रालि, उदयपुर मिनरल्स टेक प्रालि, युनाइटेड सिमेन्ट प्रालि, सोनापुर मिनरल्स एण्ड आयल लिमिटेड र त्यसका सञ्चालक विरुद्ध मुद्दा दायर गरेको छ । त्यस्तै अखित्यारले विभागका महानिर्देशक र उपमहानिर्देशक सहित अन्य कर्मचारीलाई समेत प्रतिवादी बनाएर मुद्दा दायर गरेको छ । अखित्यारको यो कदम आफैमा प्रशंसनिय छ । तर अखित्यारले मुद्दा दायर गर्दैमा आफ्नो कर्तव्य पुरा हुँदैन । त्यसका लागि भष्टाचार गर्नेहरुलाई कानुनी कठघारमा त्याई कारवाहीको प्रक्रिया अगाडि बढाउन तदारुकता देखाउनै पर्दै । तर, आयोग 'ठूला माघा'को मतियार या उनीहरुलाई कुनै कारवाही नगर्ने निकाय बनेको उसका विगतका आचरणले देखाएको छ । यो भने दुखको कुरा हो । किन्तु मुलुकका राजनीतिक दलहरु अपारदर्शी खर्चमा चल्छन् र त्यसका नेतृत्व वर्गलाई भष्टाचार तथा अन्य अपराधमा उन्मुक्तिको श्रीपेचको संरक्षण प्राप्त छ । जसले गर्दा नेपालमा भष्टाचार ऐंजेरु जसरी मौलाएको छ । यसर्थ खानी उत्खननमा भष्टाचार गरेकाहरुलाई मात्र होइन भष्टचारसँग मुछिएका जो कोहीलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउनै पर्दै ।

f Opinion @ Social Network **f**

कहाँ के बोल्दा कस्लाई कस्तो असर पर्द्ध भन्ने कुराको ज्ञान नहुने मान्छे नबोलेकै
राम्रो कहिलेकाही बोली हतियार भन्दा धारिलो हुन सक्छ ।

(पुनम शर्माको फेसबुकबाट <https://www.facebook.com/Punam.Sharma>)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राखेल्दै । यसका लागि दामे फेसबुक पेज www.facebook.com/shittelpati मा लगान गर्न सक्छन्देल ।

ਨਵਜਨਯੇਤਨਾ ਦੈਨਿਕਕੋ ਰੂਪਮਾ ਤਪਾਈਸਾਗੁ ਆਈਹੇਕੋ ਛ । ਯੋ ਪਤਿਕਾ ਅਥ ਸ਼ਤਰੀਯ ਅਨਿ ਪਠਨੀਚ ਬਾਨਾਤਨਕੋ ਲਾਹਿ ਤਪਾਈਹੁਲਕੋ ਅਮੁਲ੍ਯ ਸੁਆਵਹੁਲਕੋ ਹਾਮੀਲਾਈ ਅਤਿਧਨੈ ਜੁਰੂ ਛ । ਪਾਠਕਵਨਤ ਤਪਾਈਕਾ ਸੁਆਵਹੁ ਦਿਈ ਹਾਮੀਲਾਈ ਸਹਿਯੋਗ ਗਰੰਹਿ ਹਾਮੀ ਅਭਰੋਧ ਗਟਲੈ ।

**नवजनयेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा**

५४०२०१

राजनीतिलाई शुद्ध बनाऊँ, राज्यका सबै अङ्गको दुर्गम्य पर्खालौं

राजेन्द्र पन्थी

नेपालको शैक्षिक अवस्थालाई उकास्नको लागि शैक्षिक क्षेत्रमा रहेको राजनीतिबाट भित्रिएको शैक्षिक दुर्गम्यलाई मिल्काउनु पर्छ र क्षमताका आधारमा प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले नियुक्त गर्नुपर्छ । राजनीतिको रङ्गबाट शिक्षा क्षेत्रलाई अलग नराखेसम्म जति चर्का नारा दिए पनि उन्नति प्रगति हुन सक्दैन । जनताको आधारभूत आवश्यकताको अर्को महत्वपूर्ण पक्ष मनेको स्वास्थ्य क्षेत्र हो । राज्यको एउटा सबेदनशील अङ्ग स्वास्थ्य क्षेत्र हो । तर यसमा पनि दुर्गम्यित राजनीतिको प्रवेश भएको छ । यसले राज्यलाई स्वस्थ्य बनाउला भन्दै आफै अस्वस्थ भएर थला परेको छ । नेपालको स्वास्थ्य प्रणाली सर्वसाधारणको पहुँचबाट धेरै टाढा र हेको छ । राज्यको स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको बोलवाला रहेको छ । सरकारी अस्पतालहरू राजनीति दुर्गम्यले सिकिस्त बिरामी छन् । दलको आवद्धताका आधारमा स्वास्थ्यकर्मीको नियुक्ति, सरुवा र बढुवा हुन्छ । त्यसकारण पनि स्वास्थ्य क्षेत्र दुषित बनेको छ । नेपालका दूरदराजमा स्वास्थ्यकर्मीहरू र जनीति ओतका आधारमा जाँदैनन् । सर्वसाधारण नेपाली एउटा सामान्य रोग लाग्दा पनि औषधि उपचार पाउन नसकेर अकालमै मृत्युवरण गर्ने अवस्था छ ।

बनाउला भन्दै आफै अस्वस्थ भएर
थला परेको छ । नेपालको स्वास्थ्य
प्रणाली सर्वसाधारणको पहुँचबाट धेरै
टाढा रहेको छ । राज्यको स्वास्थ्य
क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको बोलवाला
रहेको छ । सरकारी अस्पतालहरू
राजनीति दुर्गन्धिले सिकिस्त बिरामी
छन् । दलको आवद्धताका आधारमा
स्वास्थ्यकर्मीको नियुक्त, सरुवा र बढुवा
हुन्छ । त्यसकारण पनि स्वास्थ्य क्षेत्र
दुषित बनेको छ । नेपालका दूरदराजमा
स्वास्थ्यकर्मीहरू राजनीति ओतका
आधारमा जाँदैनन् । सर्वसाधारण
नेपाली एउटा सामान्य रोग लागदा पनि
औपचार्य उपचार पाउन नसकेर अकालमै
मृत्युवरण गर्ने अवस्था छ । नेपालका
स्वास्थ्य चौकीमा सिटामोलसमेत
पाँडैनै । मन्त्रालयदेखि विभाग, शाखा,
उपसाखा, अस्पताल, स्वास्थ्य चौकीसम्म
दुर्गन्धित राजनीतिको बोलवाला

रहेको छ । अस्पतालमा बिरामीको
कसरी उपचार गर्ने भन्ने चिन्तन छैन ।
राजनीतिक टीका टिप्पणी मात्र हुन्दै ।
अनि कसरी सुनि सक्छ । नेपालको
स्वास्थ्य क्षेत्रलाई स्वस्थ्य बनाउन पनि
दुर्गन्धित राजनीतिबाट अलग्यै बनाउनु
पर्छ । राज्यको एउटा महत्वपूर्ण अङ्ग
भनेको कर्मचारी प्रशासन हो ।
कर्मचारी प्रशासनलाई राष्ट्रको स्थायी
सरकार भनिन्छ । कर्मचारी प्रशासन
पनि दुर्गन्धित राजनीतिले भन्
धैरै थला परेको छ ।

राज्यका सबै अङ्गलाई सन्तुलित
र व्यवस्थित गराउने, नियन्त्रण गर्ने,
निर्देशन दिने अङ्ग कर्मचारी प्रशासन
हो । वास्तवमा राजनीतिलाई अद्वकुश
लगाउने मुख्य दायित्व कर्मचारी हो ।
कर्मचारीले कानून अनुसार यो काम
गर्नुहुन्छ र यो काम गर्नु हुँदैन भनेर
आफूले पनि गलत नगर्ने र अस्लाई

पति गलत गर्न नदिने हो भने भ्रष्टाचारको अन्त्य हुन्छ । कर्मचारी आफै कसरी लुटून सकिन्छ र कताबाट जोगिन सकिन्छ भनी राजनीतिक दलको छुत्र छायाँमा पुग्छ र प्रशासनमा राजनीति भिर्त्याउन सफल हुन्छ । दलका नेता तथा कार्यकर्ता सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गर्न कर्मचारीलाई दुर्गन्धित राजनीति भित्र छिराउँछन् र चौखो बन्ने प्रयत्न गर्दछन् । नेपालका कर्मचारीमात्र देश र जनताप्रति प्रतिबद्ध भइ भ्रष्टाचार नगर्ने हो भने देश भ्रष्टाचारमुक्त बन्न सक्छ । कानूनी प्रक्रिया मिलाई नेपालमा नीतिगत भ्रष्टाचारलाई कर्मचारी प्रशासनले रोक्न सक्छ । दुर्गन्धित राजनीतिबाट कर्मचारी प्रशासन र सबै संवैधानिक निकायलाई अलगै राख्न सक्ने हो भने नेपालको आमूल परिवर्तन हुन सक्छ । अछित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग जस्ता राज्यका महत्वपूर्ण निकायमा जतासुकै राजनीतिक भागबण्डाका आधारमा नियुक्त गरिन्छ । अनि त्यसबाट एउटा स्वच्छ, सफा, चुस्त र दुरुस्त सेवा प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्नु कल्पना मात्रै हो । आज नेपाललाई भ्रष्टाचारको जटिल अवस्थामा पुर्याउने मुख्य कारक नै कर्मचारी प्रशासनमा दुर्गन्धित राजनीतिको प्रवेश र हालीमुहाली हन हो ।

कर्मचारीले कानूनलाई सही तरीकाले पालन र कार्यान्वयन गर्ने हो भने भप्टाचार, नातावाद, कृपावाद, चाकरी र चाप्लुसी सबैको अन्त्य हुन्छ । नेपालको दुर्गम्भित राजनीतिले आज न्यायालय पनि चोखो हुन सकेको छैन । न्यायालयमा नै दलका नेता र कार्यकर्ता भागबण्डाका आधारमा न्यायाधीश बनाइन्छ । दलको नेताले कस्तो न्याय दिन सबला र ? न्यायपालिकाले कार्यपालिकामा हस्तक्षेप गर्ने, मन्त्रीमा भाग खोज्ने, विवादास्पद फैसला सुनाउने, पेशी व्यवस्थापन मनपरी गर्ने, न्यायाधीश राजनीतिक मुद्दामा केन्द्रित हुने, पैसाको आधारमा मुद्राको निर्णय गर्ने आदि जस्ता गलत क्रियाकलापले गर्दा न्यायपालिका पनि विश्वासयोग्य हुन सकेको छैन ।

न्यायालय नै भ्रष्टाचारको
अखडा बनेको परिभाषित भएको
दे खिन्छ । शक्तिपृथकीकरण र
सन्तुलनको सिद्धान्त हातीका देखाउने
दाँत मात्र भएका छन् । कुनै अङ्ग वा
क्षेत्र भ्रष्टाचारमुक्त छैन । भ्रष्टाचारी
राजनीतिक ओतमा जोगिएको छ ।
राज्यका सबै अङ्गहरूमा कर्हिँ न कतैबाट
दुर्गन्धित राजनीति छिरेको छ । सबै
क्षेत्रहरू शुद्ध र सफा छैनन् । विगत
लामो समयदेखि हरेक निकायमा दुर्गन्धि
फैलिएको छ । देशलाई सही मार्गमा
हिँडाउन र समृद्ध मुलुक बनाउन
अबको पहिलो काम भने को
राजनीतिलाई शुद्ध बनाउनु पर्छ ।
राजनीतिलाई पेशा होइन पवित्र सेवाको
रुपमा स्थापित गराउनु पर्छ । अनिमात्र
नयाँ ने पालको सपना साकार
हुनसक्छ । अहिले सम्म भएको
अराजनीतिक गतिविधिलाई अन्त्य
गरेर स्वच्छ, मयादित र संस्कारिक

गरिनुपछे ।

